

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

Силабус навчальної дисципліни

«Переливання компонентів та препаратів крові в хірургії. Використання сучасних кровозамінників»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 45 годин, 1,5 кредити. Семестри: V-VI. 3 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної та військової хірургії. Одеса, вул. Пастера 9, пров. Валіховський, 5, Багатопрофільний медичний центр ОНМедУ. 1 хірургічне відділення, 2 хірургічне відділення
Викладач (-і)	Каштальян М.А., д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Професори: д.мед.н. Вансович В.Є., д.мед.н. Шаповалов В.Ю., д.мед.н. Герасименко О.С. Доценти: к.мед.н. Дробков О.Л., к. мед. н. Журавок О.І., к.мед.н. Квасневський О.А., к.мед.н. Колотвін А.О., к.мед.н. Ільїна-Стогнієнко В.Ю., к.мед.н. Давидов Д.М. Асистенти: к.мед.н. Ромак О.І., к.мед.н. Самарський І.М., к.мед.н. Мурадян К.Р., Білаш О.В., Похлебіна В.Б., Вітюк М.С.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Білаш Оксана Вікторівна, завуч кафедри 093-848-4048 Ільїна-Стогнієнко Вікторія Юріївна, відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри 067-971-21-05 Жебраковська Марина Юріївна, старший лаборант кафедри 050-316-10-91 E-mail: surgdep@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

платформи Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою Outlook.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет дисципліни – переливання компонентів та препаратів крові, показання та протипоказання до операції гемотрансфузії, методики визначення групи крові та резус-належності крові, визначення сумісності крові донора та реципієнта, ускладнення переливання.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія.

Постреквізити: хірургія, травматологія та ортопедія, урологія, нейрохірургія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога.

Мета дисципліни: Опанування здобувачем знань та формування елементів професійних компетентностей в галузі хірургії, та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання дисципліни:

1. Формування вмінь та навичок: з визначення групи крові та резус-належності крові, з переливання крові, використання кровозамінників.
2. Опанування навичок з визначення групи крові та резус-належності крові, виконання групової, індивідуальної та біологічної сумісності донора та реципієнта.
3. Опанування вмінням визначати тактику при переливанні крові та використанні кровозамінників.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати: антигенні системи крові людини, визначення групи крові та резус-належності крові людини, визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності донор та реципієнт, використання сучасних кровозамінників.

Вміти:

1. Визначати групи крові, резус-належність
2. Переливати компоненти крові й кровозамінники

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (16 аудиторних годин) організації самостійної роботи здобувача (29 годин).

Методи навчання: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Кров як тканина.

Будова крові. Фізіологія крові. Функції крові. Функції окремих складових крові.

Тема 2. Антигенні системи крові.

Антигенні системи крові. Кліткові та плазмові антигенні системи. Система АВ0 та Rh-фактору. Правило Опенгеймера.

Тема 3. Визначення групи крові.

Реакція аглютинації. Методи визначення групи крові за системою АВ0. Метод моноклональних антитіл. Метод стандартних еритроцитів. Перехресний метод. Визначення Rh належності крові. Метод визначення Rh належності крові моноклональними антитілами (цоліклонами). Помилки при визначенні групи крові.

Тема 4. Компоненти та препарати крові.

Класифікація трансфузійних середовищ. Компоненти крові: еритроцити, концентрат тромбоцитів, концентрат лейкоцитів, свіжозаморожена плазма, кріопреципітат. Препарати крові: коректори гемостазу, препарати імунологічної дії, препарати комплексної дії. Показання до використання.

Тема 5. Переливання крові.

Переливання крові, абсолютні та відносні показання та протипоказання. Техніка переливання компонентів та препаратів крові. Обов'язкові дослідження при переливанні компонентів та препаратів крові. Макроскопічна оцінка придатності трансфузійного середовища. Проведення ізосерологічних реакцій. Проведення проб на сумісність. Шляхи введення трансфузійної речовини. Проведення операції гемотрансфузії. Післятрансфузійний нагляд. Медична документація.

Тема 6. Ускладнення переливання крові.

Класифікація гемотрансфузійних ускладнень за характером виникнення. Ускладнення механічного характеру. Ускладнення реактивного характеру. Гемотрансфузійний шок. Причини виникнення. Клінічні прояви. Періоди клінічного перебігу гемотрансфузійного шоку. Профілактика виникнення гемотрансфузійного шоку. Лікування гемотрансфузійного шоку. Синдром масивних гемотрансфузій. Синдром гострого післятрансфузійного пошкодження легенів.

Тема 7. Реінфузія крові. Аутогемотрансфузія. Донорство.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

Реінфузія крові, показання та протипоказання. Методика проведення реінфузії. Аутогемотрансфузія. Методи заготовки власної крові. Основи законодавства з питань донорства. Види донорства. Групи донорів.

Тема 8. Кровозамінники.

Класифікація кровозамінників. Кровозамінники гемодинамічної дії. Препарати дезінтоксикаційної дії. Препарати для парентерального живлення. Регулятори водно-сольового та кислотно-основного станів. Препарати з функцією переносу кисню. Кровозамінники комплексної дії, біодеградовані. Показання до використання. Залік.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.
2. Загальна хірургія : [підручник для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] / за ред.: Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова, В. О. Шидловського ; В. П. Андрющенко, Я. С. Березницький, А. В. Верба та ін. - Вінниця : Нова Книга, 2018. - 342 с.
3. Хірургія. (Підручник з загальної хірургії) /за ред..проф.Я.С.Березницького. – Дніпропетровськ, РВА „Дніпро VAL”, Т.1. – 2018. – 443с.
4. General Surgery. Textbook for students of higher medical educational establishments / [Lihonenko O.V., Zubaha A.B., Khimich S.D et all.]; Edited by Prof. S.D. Khimich, Prof. M.D. Zheliba / Kyiv AUS Medicine Publishing, 2019.- 608 p.
5. General Surgery. Textbook for students of higher medical educational establishments / [Lihonenko O.V., Chorna I.O. et all.]; Edited by Prof. Ja.S.Bereznickij, M.P.Zacharash, M.P.Mishalov,/ - Vinnica: New book- 2019. -344с
6. R.Kushnir. Lecture of General surgery for foreign students of II and III years of medical faculty. –Ternopil “Ukrmedkniga”,2018 – 318 p

Додаткова:

1. Невідкладні стани в хірургії. /Навчальний посібник для медичних ВНЗ І—ІІІ рівнів акредитації МОЗ України/ К. Бобак, А. Бобак, В. Киретов - Київ ВСВ «Медицина» - 2017 – 560с.
2. Butyrsky A. General surgery. – Simferopol. 2014.- 478p
3. General surgery. Selected lectures Edited by prof. V. V. Mishchenko // V. Ye. Vansovych, N. D. Voloshenkova, D. M. Davydov, et other// Odessa 2019. 338p
4. Gostishcev V.K. General surgery/ The manual. –М.:Geotar-med, 2018. 220p

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. <http://iss-sic.com/> - Міжнародна спільнота хірургів

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні теми заняття, впевнено демонструє практичні навички під час виконання завдань, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє творче мислення. Рівень компетентності високий, здатність до самостійного поповнення знань.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні теми заняття, демонструє практичні навички під час виконання завдань з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття. Рівень компетентності достатній.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності середній, репродуктивний. Володіє знаннями для подолання допущених помилок.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності низький.

Форми і методи підсумкового контролю: залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, хірургічний костюм, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та військової хірургії

якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.